

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobkyně: **PaedDr. S. J., Ph.D.,** zastoupená Mgr. Ivou Jermanovou, advokátkou se sídlem Lumiérů 579/36, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje,** se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2015, č. j. KUZL 71845/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2017, č. j. 29 A 7/2016 – 60,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem ze dne 5. 12. 2017, č. j. 29 A 7/2016 - 60, Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2015, č. j. KUZL 71845/2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo žalobkyni zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Brumov –

Bylnice, stavebního úřadu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 8. 2015, č. j. SÚ/5053/2015, sp. zn. SÚ 2065/2014/Fi (dále jen „rozhodnutí I. stupně“). Rozhodnutím I. stupně byla žalobkyni uložena pořádková pokuta ve výši 3000 Kč dle § 173 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) v návaznosti na § 62 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jelikož se bez omluvy nedostavila na předvolání správního orgánu na kontrolní prohlídku stavby, a tím znemožnila stavebnímu úřadu provést kontrolní prohlídku stavby, tedy spáchala správní delikt dle § 173 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

[2] Krajský soud neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že o pokutě rozhodoval místně nepříslušný stavební úřad, čímž zatížil rozhodnutí vadou a způsobil jeho nezákonnost. Ve věci rozhodoval stavební úřad Městského úřadu Brumov - Bylnice určený usnesením Krajského úřadu Zlínského kraje z důvodu podjatosti tajemníka místně příslušného stavebního úřadu. Rozhodnutí o pokutě bylo vydáno orgánem věcně příslušným a odborně vybaveným k dané věci, žalobkyně tak nemohla být a ani nebyla dotčena ve své právní sféře.

[3] Krajský soud nepřisvědčil ani námitkám, že nebyly splněny zákonné důvody ke kontrolní prohlídce dle § 133 stavebního zákona. Z citovaného ustanovení vyplývá, že vedle kontrolních prohlídek rozestavěných staveb a kontrolních prohlídek prováděných v případech nařízení neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací, nezbytných úprav nebo vyklizení mohou být kontrolní prohlídky fakultativně prováděny i v dalších případech, a to u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby, nebo pokud stavební úřad shledá, že je to potřebné z hlediska plnění úkolů stavebního řádu. Podle § 132 odst. 2 stavebního zákona je stavební úřad oprávněn provádět kontrolní prohlídky stavby ve veřejném zájmu. Veřejným zájmem se přitom podle § 132 odst. 3 písm. a) téhož zákona rozumí mimo jiné požadavek, aby stavba byla prováděna v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu. Skutečnost, že kontrolní prohlídky lze provádět také u dokončených staveb, vyplývá rovněž z okruhu zjišťovaných skutečností, jejichž demonstrativní výčet je obsažen v § 133 odst. 2 stavebního zákona. Krajský soud vycházel i z odborné literatury, která uvádí, že kontrolní prohlídky lze provádět také u dokončených staveb například z důvodu porovnání současného stavu stavby s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací (viz. Macháčková, J. a kol. *Stavební zákon.* 2. vyd. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2013).

[4] Dále žalobkyně namítala, že nebyla osobou povinnou dostavit se ke kontrolní prohlídce. K tomu krajský soud uvedl, že § 133 odst. 4 stavebního zákona sice výslovně nezahrnuje vlastníka stavby do okruhu osob povinných účastnit se kontrolní prohlídky, nicméně uvedená povinnost vyplývá z jiného ustanovení, a to z § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, podle něhož je vlastník stavby povinen umožnit kontrolní prohlídku stavby, a pokud tomu nebrání vážné důvody, této prohlídky se zúčastnit. Právě o povinnosti podle § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona byla žalobkyně ve výzvě k účasti na kontrolní prohlídce poučena, soud proto neshledal v tomto postupu žádné pochybení.

[5] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že stavební úřad porušil čl. 7 Listiny základních práv a svobod zaručující nedotknutelnost obydlí. Pověření pracovníci nevstoupili do obydlí, ale pouze na pozemek, na němž se stavba (obydlí) nachází.

Žalobkyně navíc v žalobě na svou obranu uvedla, že vstup na pozemek byl zajištěn, tedy nebyla nutná její přítomnost při kontrolní prohlídce.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.
[7] Stěžovatelka nejprve obšírně popsala situaci a vztahy, které předcházely rozhodnutí o změně místní příslušnosti rozhodujícího stavebního úřadu, neboť se domnívá, že se jedná o klíčová fakta.

[8] Stěžovatelka nesouhlasí s názorem krajského soudu, že stavební úřad Městského úřadu Brumov - Bylnice, který byl určen jako místně příslušný rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje, byl oprávněn uložit pokutu, resp. že byl oprávněn nařídit kontrolní prohlídku.

[9] Dále měla za to, že krajský soud rozhodoval za situace, kdy soudce - zpravodaj dr. Husseini se choval vůči žalované nezvykle přátelsky.

[10] Především však stěžovatelka rozporovala existenci důvodu pro zahájení kontrolní prohlídky. Formulaci „kontrolní prohlídka uvedených staveb za účelem porovnání současného stavu stavby s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací“ není dostatečná z hlediska vysvětlení, z jakého důvodu je prohlídka nařizována. Stejně tak považuje stěžovatelka za podstatné zabývat se otázkou, proč byla kontrolní prohlídka nařízena. Taktéž se stěžovatelka domnívá, že nebyla řádně vyzvána k účasti na kontrolní prohlídce.

[11] V závěru kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že výzvou ke zpřístupnění stavby se stavební úřad dožaduje zpřístupnění obydlí, které je ovšem dle čl. 7 Listiny základních práv a svobod nedotknutelné. Stavební úřad se měl nejprve zabývat tím, zda byly splněny podmínky dle § 172 odst. 3 stavebního zákona, což neučinil.

[12] S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil i rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný se zcela ztotožnil se závěry krajského soudu, odkázal na svá vyjádření k žalobě a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané

kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Ze správního spisu soud zjistil, že Městský úřad Valašské Klobouky zahájil dne 29. 3. 2013 řízení o odstranění stavby „přístavba rodinného domu, hospodářský objekt a oplocení“ na pozemku, jejichž vlastníky v té době byli rodiče stěžovatelky; stěžovatelka vystupovala jako jejich zástupkyně. Na základě námitky podjatosti vznesené stěžovatelkou rozhodl tento stavební úřad o vyloučení svého vedoucího ze všech úkonů týkajících se uvedené stavby. Žalovaný pověřil usnesením ze dne 11. 4. 2014 k provedení příslušných úkonů ve věci řízení o odstranění stavby Městský úřad Brumov - Bylnice. Ten vydal 14. 5. 2014 výzvu k účasti na kontrolní prohlídce, jež se měla konat 6. 6. 2014, kterou doručil novým spoluvlastníkům stavby – stěžovatelce a její sestře. Z protokolu z kontrolní prohlídky ze dne 6. 6. 2014 je zřejmé, že se ani jedna ze spoluvlastnic kontrolní prohlídky bez omluvy nezúčastnila. Dále úřad vyzval stěžovatelku a její sestru k účasti na kontrolní prohlídce výzvou ze dne 24. 6. 2014 a ze dne 9. 3. 2015 Ani k těmto výzvám se však stěžovatelka na kontrolní prohlídku stavby nedostavila.

[17] K namítané místní nepříslušnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na napadený rozsudek krajského soudu bod 24 – 26 (dostupný na www.nssoud.cz), jelikož argumentaci považuje za správnou a dostatečnou. Lze ji shrnout v tom smyslu, že i pokud rozhodnutí vydal místně nepříslušný (avšak věcně a funkčně příslušný správní orgán), na zákonnost rozhodnutí by to nemělo vliv. Důsledky nesprávné místní příslušnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 24. 6. 2008, č. j. 2 Afs 159/2006 - 138, či rozsudku ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 118/2012 - 31, v nichž konstatoval, že se nejedná o takovou vadu, která by měla za následek nezákonnost vydaného rozhodnutí.

[18] Taktéž otázky týkající se údajného spojení spoluvlastníka sousední stavby pana T. a pracovnice stavebního úřadu Brumov - Bylnice paní F. vypořádal krajský soud v bodě 23 svého rozsudku zcela v souladu se zákonem. Pro domněnku, že paní F. působí ve prospěch pana T., neexistují dostatečné důvody.

[19] Stejně tak není z protokolu o jednání před krajským soudem ani ze zvukového záznamu patrné, že by soudce zpravodaj ve věci dr. Husseini měl být nepatřičně nakloněn žalované.

[20] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty stěžovatelce za to, že se nedostavila bez řádné omluvy na předvolání stavebního úřadu na kontrolní prohlídku stavby a znemožnila tím stavebnímu úřadu kontrolní prohlídku provést. Předmětem řízení není, zda dotyčná stavba byla postavena v souladu s příslušnými stavebněprávními předpisy.

[21] Podle § 132 odst. 2 písm. a) stavebního zákona *(s)tavební úřad je oprávněn ve veřejném zájmu provádět kontrolní prohlídky stavby*.

[22] Podle § 133 odst. 1 stavebního zákona *(s)tavební úřad provádí kontrolní prohlídku rozestavěné stavby ve fázi uvedené v podmínkách stavebního povolení, v plánu kontrolních*

prohlídek stavby, před vydáním kolaudačního souhlasu a v případech, kdy má být nařízeno neodkladné odstranění stavby, nutné zabezpečovací práce, nezbytné úpravy nebo vyklizení stavby; může provést kontrolní prohlídku též u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby a v jiných případech, kdy je to pro plnění úkolů stavebního řádu potřebné“ (pozn. - zvýraznění provedl Nejvyšší správní soud).

[23] Podle § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona *(v)lastník stavby je povinen umožnit kontrolní prohlídku stavby, a pokud tomu nebrání vážné důvody, této prohlídky se zúčastnit*.

[24] Podle § 173 odst. 1 písm. b stavebního zákona *(s)tavební úřad může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč tomu, kdo závažným způsobem ztěžuje postup v řízení nebo provedení kontrolní prohlídky, anebo plnění úkolů podle § 172 tím, že na výzvu stavebního úřadu se nezúčastní kontrolní prohlídky, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen.*

[25] Stěžovatelka namítala, že jí nebylo doručeno oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby. Nebyl zde tedy žádný důvod, proč by měl stavební úřad provádět kontrolní prohlídky.

[26] S takovýmto závěrem nelze souhlasit. Zahájení řízení o odstranění stavby není podmínkou pro uskutečnění kontrolní prohlídky. Jak uvedl již krajský soud, stavební zákon upravuje jednak obligatorní důvody provedení kontrolní prohlídky (prohlídka rozestavěné stavby, prohlídka stavby, která má být odstraněna), jednak fakultativní důvody (§ 133 odst. 1 stavebního zákona *in fine*). Stavební úřad tak může za účelem efektivního výkonu stavebního dozoru provést kontrolní prohlídku také tehdy, kdy je to potřebné pro plnění jeho úkolů vyplývajících ze stavebního zákona. Uvážení stavebního úřadu, kdy je potřebné kontrolní prohlídku provést, je omezeno požadavkem veřejného zájmu na kontrolní prohlídce, který je specifikován v § 132 odst. 2 stavebního zákona.

[27] V posuzované věci bylo jako důvod kontrolní prohlídky uvedeno porovnání současného stavu stavby s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací, což bylo uvedeno i ve výzvách k účasti stěžovatelky na kontrolní prohlídce ze dne 14. 5. 2014, 24. 6. 2014 i 9. 3. 2015. Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem krajského soudu, že se jedná o zákonem předvídaný důvod. Jde totiž o situaci, kdy stavební úřad nařídil kontrolní prohlídku ve veřejném zájmu (porovnání současného stavu stavby s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací). Konkrétně tak stavební úřad postupoval v rámci řízení o odstranění nepovolených staveb na pozemcích ve spoluvlastnictví stěžovatelky a její sestry. Nejvyšší správní soud již vyslovil, že porovnání současného stavu stavby s vydanými povoleními a ověřenou projektovou dokumentací představuje přípustný důvod pro nařízení kontrolní prohlídky (viz rozsudek ze dne 7. 6. 2018, č. j. 1 As 27/2018 - 28, zejména body 29 a 30; rozsudek byl vydán ve věci související s nynější věcí stěžovatelky jako jeden ze střípků celého „příběhu“ údajné ilegality stavby ve spoluvlastnictví stěžovatelky). Námitka neexistence důvodu pro provedení kontrolní prohlídky tak není důvodná.

[28] Úvahy stěžovatelky o tom, zda prohlídka se měla konat v širším kontextu případného řízení o odstranění stavby, anebo mimo rámec takového řízení, jsou pro posouzení důvodnosti pokuty irelevantní. Stavební úřad nařídil prohlídku ze zákonného

důvodu, opřen o dostatečně konkrétní podezření (pravděpodobně na podnět manželů T., to však není pro věc rozhodné), že stavby ve spoluvlastnictví stěžovatelky mohly být vybudovány v rozporu se stavebními předpisy.

[29] Stěžovatelka tedy svým jednáním naplnila skutkovou podstatu pořádkového deliktu dle § 173 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, neboť se nezúčastnila nařízené kontrolní prohlídky, ač k tomu byla podle zákona povinna, a to přesto, že byla o této povinnosti prokazatelně poučena.

[30] Není důvodu věcně se zabývat námitkou týkající se zpřístupnění stavby, kterou stěžovatelka má za obydlí. Jak bylo uvedeno výše, předmětem nyní posuzované věci je uložení pořádkové pokuty za to, že se stěžovatelka nedostavila bez řádné omluvy na předvolání stavebního úřadu na kontrolní prohlídku a znemožnila tím stavebnímu úřadu kontrolní prohlídku provést, nikoli za to, že stěžovatelka znemožňuje oprávněné úřední osobě nebo osobě jí přizvané vstup na svůj pozemek nebo stavbu [§ 173 odst. 1 písm. a) stavebního zákona].

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[32] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu